

**"Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 24 ақпандағы № 137 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы**

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2022 жылғы 27 қаңтардағы № 28 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 наурызда № 27161 болып тіркелді

**БҰЙЫРАМЫН:**

1. "Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 24 ақпандағы № 137 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10550 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

"**"Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 5-бабының 39) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:**";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидаларында:

1 және 2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) 5-бабының 39) тармақшасына сәйкес әзірленді және электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) екіжақты аукцион әдісі – сұраныс пен ұсыныстың сараланған графиктерін салыстыру арқылы бағаны айқындауға негізделген электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізу тетігі;

2) есеп айырысу ведомосы – орталықтандырылған сауда-саттық қорытындылары бойынша орталықтандырылған сауда нарығының операторы жасайтын және қызмет көрсететін банкке орталықтандырылған сауда-саттықта жасалған мәмілелер бойынша өзара есеп айырысуды жүзеге асыру үшін жіберілетін құжат;

3) жұптардың санын азайту – жасалған "сатушы-сатып алушы" жұптарының санын барынша азайтуды қамтамасыз ететін тетік;

4) клирингтік баға – "бір күн бұрын" режимінде спот-сауда-саттықтың қорытындылары бойынша электр энергиясын сатып алу-сатуды есептеу үшін сұраныс

пен ұсыныстың сараланған графиктерімен салыстыра отырып анықталған операциялық тәуліктің әрбір сағаты үшін электр энергиясының бағасы;

5) қызмет көрсететін банк – электр энергиясының орталықтандырылған саудасы нарығының операторы айқындаған және сауда-саттықта жасалған мәмілелер бойынша орталықтандырылған сауда-саттыққа қатысушылардың міндеттемелерін қаржылық реттеуді жүзеге асыратын банк;

6) мәміле бағасы – "операциялық тәулік ішінде" спот-сауда-саттықтың сауда сессиясы барысында айқындалған электр энергиясының бағасы (талап етілген ыңғайласпа өтінімде көрсетілген баға);

7) сараланған график – сауда-саттыққа қатысушылардың өтінімдерінде мәлімделген бағалар бойынша, ал бағалар бірдей болған кезде – олардың электрондық сауда жүйесіне түсу уақыты бойынша бір тәртіпке келтірілген тізімі;

8) "сатушы-сатып алушы" жұптарының тізімі – "сатушы-сатып алушы" жұбы қалыптастырылатын электр энергиясының орталықтандырылған саудасы нарығының операторы жасайтын құжат;

9) сауда-саттықта жасалған мәмілелердің тізілімі – спот-сауда-саттықта мәмілелер жасасуды және ортамерзімді және ұзақ мерзімді кезеңдегі орталықтандырылған сауда-саттық бойынша мәмілелерді тіркеуді растайтын, орталықтандырылған сауда нарығының операторы жасайтын құжат;

10) сауда-саттыққа қатысушы – электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығына қатысуға шарт жасасқан және электрондық сауда жүйесінде нарық операторы тіркеуден өткізген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі;

11) сауда-саттық лоты – энергия өндіруші ұйымнан электр энергиясының босату бағасы шегінде орталықтандырылған сауда нарығының операторы қалыптастыратын баға диапазоны;

12) сауда-саттық операторы – электрондық сауда жүйесіндегі жұмыс бойынша электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығы операторының оқытуынан өткен және парольдерге рұқсаты бар, сауда-саттыққа қатысуға байланысты ақпаратты енгізуге құқылы электр энергиясының көтерме нарығы субъектісінің жауапты қызметкері;

13) сауда сессиясы – сауда-саттыққа қатысу үшін өтінімдер беру жүзеге асырылатын, сондай-ақ электр энергиясының сатып алынған (сатылған) бағасын, көлемін және орталықтандырылған сауда-саттық қорытындылары бойынша "сатушы-сатып алушы" жұптарын айқындау жүзеге асырылатын процесс;

14) төлемді қамтамасыз ету – жасалған мәмілелердің тиісінше орындалуын қамтамасыз ету болып табылатын, берілетін өтінімдегі электр энергиясы көлемі құнының мөлшерінде спот-сауда-саттықтардың өтуі басталғанға дейін қызмет көрсететін банкке салатын орталықтандырылған саудаға қатысушылардың ақшасы;

15) үздіксіз ыңғайласпа сауда-саттық әдісі – келіп түскен өтінімдер қолда бар ыңғайласпа өтінімдер есебінен қанағаттандырылатын электр энергиясының орталықтандырылған саудасын өткізу тетігі;

16) электрондық сауда жүйесі – электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізуді қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық, техникалық, бағдарламалық компоненттер кешені;

17) электр энергиясының бағасы – орта мерзімді, ұзақ мерзімді кезеңдерге орталықтандырылған сауда-саттық барысында айқындалған электр энергиясының бағасы;

18) электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығы – электр энергиясын қысқа мерзімді (спот-сауда-саттығы), орта мерзімді (апта, бір ай) және ұзақ мерзімді (тоқсан, жыл) негізде сатып алу-сату үшін ұйымдастырылған сауда алаңы;

19) электр энергиясының орталықтандырылған саудасына қатысуға арналған өтінім – электр энергиясының бағасын, көлемін және жеткізу мерзімін көрсете отырып, электр энергиясын сатып алу (сату) үшін орталықтандырылған саудасына қатысуға арналған сауда-саттыққа қатысушының ресми өтініші (мәлімдемесі);

20) электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығына қатысу шарты – электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектісі мен электр энергиясының орталықтандырылған сауда нарығы операторының арасында электр энергиясының орталықтандырылған саудасына қатысу туралы жасалатын жазбаша шарт;

21) электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізу графигі – электр энергиясының орталықтандырылған сауда-саттығын өткізу күнін, басталу және аяқталу уақытын көрсете отырып жасалатын кесте.

Осы Қағидаларда пайдаланылатын өзге де ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

”;

8-тармақ алып тасталсын;

22-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"22. Энергия өндіруші ұйым күнтізбелік айда өздері өндіретін электр энергиясы көлемдерінің 10%-ынан аспайтын көлемде энергия өндіруші ұйымнан электр энергиясының босату бағасынан асатын тариф бойынша спот-сауда-саттықта электр энергиясын өткізеді.";

49-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"49. Энергия өндіруші ұйым электр энергиясына босату бағасын дербес, бірақ электр энергиясын өткізетін энергия өндіруші ұйымдардың тиісті тобының электр энергиясына шекті тарифінен аспайтындай етіп белгілейді.";

63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 және 71-тармақтар алып тасталсын.

2. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Электр энергетикасын дамыту департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен :

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалғаны туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының энергетика вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасы  
Энергетика министрі*

*Б. Акчулаков*